

Startpagina / Kerk in de frontlinie

Kerk in de frontlinie

Met de maand mei alweer in zicht worden er in vrijwel alle dorpen en steden in Nederland voorbereidingen getroffen voor herdenkingen van de slachtoffers van oorlogsgeweld. Op TV zullen weer documentaires en films worden getoond over de Tweede Wereldoorlog. Misschien komt ook het bombardement op Rotterdam in de eerste meidagen van 1940 weer voorbij.... Wat in de media veel minder aandacht kreeg (en nog steeds krijgt) waren de bombardementen op Vlissingen.

De eerste aanvallen kwamen van de Duitsers: op 10 mei werd het vliegveld bij Vlissingen (Souburg) bestookt en op 12 mei de haven en de binnenstad. Om te voorkomen dat de Duitse Wehrmacht het strategisch gelegen vliegveld kon gaan gebruiken, gingen de Engelsen ook over tot bombardementen. Op 17 mei 1940 werd een deel van de stad getroffen en daarbij werd ook onze kerk deels verwoest. Onze gemeente Vlissingen zat daarmee zonder onderkomen maar vond gelukkig tijdelijk onderdak in de Doopsgezinde Kerk.

De eerste diensten in Vlissingen werden gehouden in 1908 bij het gezin Westphal. De eerste tien jaren toonden een wisselend succes en pas in 1918 begon de gemeente wat vaste vorm te krijgen. Ze komen dan samen bij het gezin Schorsij. In 1920 werd er een zaal gehuurd in het Concertgebouw. Vanaf het begin tot 1926 was oudste Brakke de voorganger. In dat jaar werd hij opgevolgd door priester Kuiper.

De gemeente groeide en kreeg behoefte aan een eigen onderkomen. Apostel van Oosbree besloot een kerk te laten bouwen. In de verslagen van de gemeenteraad van Vlissingen van 28 november 1930 lezen we dat: *"...mede door het stichten van een fraai kerkgebouw, op esthetische gronden het gemeentebelang werd gediend...."* De bouwvergunning voor een kerkgebouw aan de Singel/hoek Scheldestraat wordt verleend op 1 april 1931 en op 11 oktober 1931, dus na een bouwtijd van slechts zes maanden, wordt de kerk ingewijd.

Dan volgt het bombardement op 17 mei....; er komen 12 burgers om en de kerk wordt deels verwoest. En weer wordt er slagvaardig gehandeld: We lezen in het Hersteld Apostolisch Weekblad Nr. 22 dd. 24 november 1940: *Ons lokaal te Vlissingen dat in 1931 pas gebouwd was,*

werd zooals gezegd grootendeels verwoest. Ofschoon er ook daar plannen tot schadeloosstelling bestaan die tot heden echter nog geen vasten vorm hebben aangenomen heeft onze Apostel de betreffende beslissing der overheid maar niet afgewacht doch heeft met bekwamen spoed opdracht tot den herbouw gegeven. Zodoende is het mogelijk geworden dat de Gemeenschap te Vlissingen op Zondag 27 October haar geheel gerestaureerde en in vele opzichten tevens verbeterde behuizing in gebruik kon nemen waarover wij ons mede verheugen.

Ook de Provinciaalsche Zeeuwse Courant besteed op 30 oktober 1940 aandacht aan de heropening van de kerk. *“Handelend in de geest van deze tijd is men niet bij de pakken neer gaan zitten en direct met het herstellingswerk begonnen. Gefinancierd door de landelijke kerk konden de werkzaamheden – die een bedrag van niet minder dan 14.000 gulden vergden – worden aangevangen. Thans, na vier en een halve maand, prijkt het kerkgebouw, dat uit architectonisch oogpunt gezien een sieraad voor de omgeving genoemd mag worden, weer in zijn oude glorie.... Gelukkig was de lambrizeering van Indisch appelhout onbeschadigd gebleven. Het vierhonderd zitplaatsen tellend gebouw heeft dan ook niets aan zijn vriendelijkheid verloren. De leden van deze gemeente kunnen dus weer in hun eigen gebouw samenkomen. Hun dank gaat uit naar de Doopsgezinde Gemeente die tijdelijk haar kerkgebouw ter beschikking stelde.”*

Als begin oktober 1944 de geallieerden de dijken van Walcheren bombarderen, waardoor het eiland onder water komt te staan, moeten de gemeenteleden tot mei 1945 opnieuw uitwijken naar de Doopsgezinde Gemeente voor de weekdiensten en naar de aula van de Hogere Technische School voor de zondagdiensten. Eind november 1945 kunnen ze terug naar hun eigen kerk maar het gebouw heeft flink geleden onder de beschietingen.

In december worden de ramen gerepareerd zodat men er weer kerkdiensten kan houden. Pas vanaf september 1946 begint het echte herstel: de schoorsteen en het stucwerk wordt gerepareerd. Verwarming en riolering volgen in 1947 en als laatste worden in 1948 de toiletten en het hekwerk aangepakt. Vier jaren later keert de Maatschappij tot Financiering van Nationale Herstel N.V. 5.646,77 gulden schadevergoeding uit.

In 1946 sluit het grootste deel van de gemeente zich aan bij Het Apostolisch Genootschap. Op juridische gronden wordt de kerk toegewezen aan de Nieuw-Apostolische Kerk (dan nog HAGEA). Beide richtingen maken dan gebruik van hetzelfde gebouw maar dat ging niet altijd in goede harmonie. In 1956 wordt de kerk verkocht aan Het Apostolisch Genootschap. In 2003 bouwt Het Apostolische Genootschap in Vlissingen een nieuwe Plaats van Samenkomst en wordt de kerk afgebroken.

De NAK gemeente hield, na de verkoop van de kerk, haar diensten in de muziekschool aan de Badhuisstraat tot op 4 februari 1977 de huidige kerk werd ingewijd.

Bronnen: archief NAK-NL, archief HAG, Canon van Vlissingen, Gemeentearchief Vlissingen, archief Provinciaalsche Zeeuwse Courant.

10. februari 2018

